

Een publiek van Eén Mattheüs 6.1-4

Rev Dr Jos M. Strengholt

Arnhem-Nijmegen 2022

Als u de preken serie van de afgelopen zeven weken over de Bergrede hebt gevolgd, hebt u ons horen spreken over de inhoud van het nieuws op televisie en over de belangrijkste thema's van soapseries.

Al het vuil en alle ellende van het menselijk bestaan kwamen in Jezus' ene lange preek aan de orde. Hij sprak over woede, minachting, haat, obsessieve begeerte, echtscheiding, wraak, slaan, vloeken en bedelen.

Toen Jezus Zijn volgelingen sprak over de levensstijl van een christen, hield Hij geen preek over hoogfilosofische vraagstukken. Hij sprak heel direct over hun dagelijks leven.

1. Laat uw licht schijnen

Weet u nog hoe Jezus begon? Hij zei allereerst tegen allen die Hem volgen, de aardige mensen, de dwaze mensen, de armen, de goeden en de slechten, dat zij zalig zijn. Zalig omdat Hij in hun leven is.

Wanneer Jezus deel uitmaakt van uw leven, behoort u tot het Koninkrijk van God. En dat is geweldig. Hij omringt u met liefde en vergeving. U bent zalig! Als u Hem toebehoort, deelt u met Hem in alle zegeningen die God aan Jezus heeft gegeven.

En onmiddellijk vertelde Hij Zijn volgelingen op die berg, en ook ons, dat wij het zout van de aarde en het licht van de wereld zijn.

Onze Heere daagt ons hier uit. Het is zo fijn en vertrouwd om met Jezus op een heuvel te zitten, of hier met Hem in de kerk te zijn, maar uiteindelijk sluiten wij onze dienst af met de woorden: 'Ga heen in vrede om de Heere lief te hebben en te dienen', om ons werkteerrein binnen te gaan.

Jezus vertelde Zijn volgelingen op die berg hetzelfde. Zij konden niet op die berg blijven in Zijn warme omhelzing; zij hadden werk te doen.

'Laat uw licht zo schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken zien en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken.'

Jezus vertelde de menigte, de gewone mensen die om Hem heen verzameld waren, dat God een taak voor hen had. Dat is nogal wat om te horen, want die gewone mensen kregen van de godsdienstige

leiders van Israël steeds te horen dat zij voor God niets waard waren. Zij hielden zich immers niet aan alle wetten die deze godsdienstige leiders hadden voorgeschreven.

Daarom waarschuwde Jezus Zijn luisteraars onmiddellijk: het feit dat de mensen van de wet u als nutteloos afwijzen, terwijl Ik u zalig heb genoemd, betekent niet dat Ik de wet terzijde schuif.

Jezus legt vervolgens uit dat Hij Zich aan de wet houdt en dat Hij wil dat Zijn volgelingen hetzelfde doen, maar dan wel op de manier waarop God de wet bedoeld heeft.

De wetten van het Oude Testament zijn goed. Het is Gods Woord. Gods aanwijzing voor het leven. Wat Jezus vervolgens deed, was de lagen van de vele toevoegingen van de farizeeën aan Gods werkelijke geboden afpellen.

En Hij ging naar de kern van de zaak.

Als u alleen naar de uiterlijke voorschriften van Gods wet kijkt en vergeet wat de bedoeling van die wetten is, begrijpt u volledig verkeerd wat het betekent om God lief te hebben en Hem te dienen.

De kern van alle wetten in de Bijbel is dat wij met heel ons hart God liefhebben en de mensen die Hij gemaakt heeft. En wanneer Jezus in ons leven komt, veranderen wij van binnenuit; wij ontvangen Gods geestelijke kracht; wij ervaren Gods liefde; en ons hart wordt steeds meer gevuld met liefde en goedheid voor alle mensen.

Dat is wat er gebeurt met volgelingen van onze Heere Jezus. Zij worden langzaam veranderd.

Zij zijn een licht in deze wereld, een licht van God. Door hun liefde en vrijgevigheid weerspiegelen zij het karakter van hun hemelse Vader en zijn zij tot zegen voor de mensen om hen heen.

2. Maar een waarschuwing...

Jezus zegt tegen Zijn volgelingen: ‘Laat uw licht zo schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken zien en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken.’

Maar dat lijkt in strijd te zijn met wat Hij daarna zegt, met de woorden die we zojuist hebben gelezen.

‘Pas op dat u uw gerechtigheid niet doet voor de ogen van de mensen om door hen gezien te worden. Anders hebt u geen loon bij uw Vader, Die in de hemelen is.’

Dus wat is het nu? Moeten mensen zien hoe wij leven en handelen, of moeten wij proberen het verborgen te houden?

Die laatste benadering — uw geloof voor uzelf houden — wordt in onze tijd veel toegepast. Er zijn veel mensen, bewegingen en politieke partijen die zouden willen dat godsdienst helemaal uit het publieke leven verdwijnt.

In de moslimwereld heb ik veel geheime christenen ontmoet, die hun uiterste best deden om aan niemand te laten merken dat zij in Jezus Christus geloven. Zij hebben daar hun redenen voor — om hun leven te sparen.

Maar voor ons, in onze vrije westerse wereld, is daarvoor geen excuus. Er is iets mis wanneer mensen niet weten dat wij volgelingen van Jezus zijn. Een volgeling van Jezus kan niet verborgen blijven, omdat het niet alleen een verstandelijke of intellectuele zaak is — het gaat om het hart en om onze daden.

Daden — Jezus eindigt Zijn Bergrede met de grote oproep. Hij vertelt het verhaal van een man die zijn huis op zand bouwde, en het huis stortte in toen de stormen en de regen kwamen.

‘En ieder die deze woorden van Mij hoort en ze niet doet, zal met een dwaze man vergeleken worden.’

Ons christelijk leven gaat over doen. ‘Laat uw licht schijnen, zodat de mensen uw Vader verheerlijken.’

Wat bedoelt Jezus dan wanneer Hij zegt dat wij onze gerechtigheid niet voor de mensen moeten beoefenen?

Het geheim ligt natuurlijk in onze motivatie. Wij moeten niet handelen zodat mensen het zien. En Jezus geeft daarvan een voorbeeld. Veel van de godsdienstige leiders van Israël maakten er een groot punt van dat iedereen kon zien hoe godsdienstig zij waren.

Zij kondigden hun giften aan de armen luid aan, zij bazuinden het zelfs uit op de pleinen, en zij zorgden ervoor dat zij op de gebedstijden op openbare plaatsen waren, zodat iedereen hen kon zien bidden.

‘Wat zijn die mensen toch rechtvaardig. God moet wel heel blij met hen zijn. Wat zijn zij toegewijd. Wat bidden zij prachtig.’

Dat was een ernstige vergissing van deze farizeeën, volledig in strijd met wat God van ons verlangt.

Maar wij moeten onze daden van dienstbaarheid en onze aanbidding van God niet verbergen. Iedereen mag ze zien. Hoe zou u het kostbaarste in uw leven kunnen verbergen — uw Heere Jezus Christus en uw gehoorzaamheid aan Hem?

Uw christelijke levensstijl verbergen is niet goed. Wij zijn geroepen om een licht voor onze wereld te zijn, tot eer van God.

En u weet wat er gebeurt wanneer u probeert een kaars aan het zicht te onttrekken door er iets overheen te zetten. Onttrek de vlam aan zuurstof en het vuur gaat uit.

Maar een opschepper zijn is ook verkeerd. Want God hoeft niet bij u betrokken te zijn als uw doel is om uzelf door andere mensen te laten prijzen.

Het verschil is natuurlijk subtiel. En het verschil ligt in het hart van de zaak. Het gaat om de gesteldheid van het hart. Waar bent u op gericht: God dienen of door mensen gezien worden?

3. Een publiek van Eén

In feite wijst Jezus op hetzelfde onderwerp dat centraal stond in Zijn uitleg over de wet en over hoe wij moeten leven. Centraal staat de houding van ons hart.

Ons leven en onze hele levenswandel moeten op God gericht zijn. Of beter gezegd: Hij omringt ons. Hij vult ons hart en onze gedachten.

Het is alsof wij in ons leven optreden in een theater met slechts één toeschouwer.

Zeker, het theater van het leven is gevuld met uw vrienden, uw burens, uw collega's, uw familie en mensen die u toevallig ontmoet. Zij vullen het theater van uw leven.

Maar op de eerste rij zit God. En wanneer u optreedt, is het alsof u het alleen voor Hem doet.

En als u het goed doet, moedigt God u aan. En u merkt nauwelijks dat het hele theater vol bewondering toekijkt. Want u geeft alleen om Gods oordeel.

Paulus schrijft aan de christenen in Kolosse dat zij hun werk goed moeten doen en goed moeten leven. En hoe kunnen zij dat doen?

‘En alles wat u doet, doe dat van harte, als voor de Heere en niet voor mensen, in de wetenschap dat u van de Heere als vergelding de erfenis zult ontvangen, want u dient de Heere Christus.’

Jezus komt terug op dit onderwerp van niet pronken en niet geven aan de armen om door anderen gezien te worden. Hij zegt:

‘Maar als u een liefdegave geeft, laat dan uw linkerhand niet weten wat uw rechterhand doet, zodat uw liefdegave in het verborgene zal zijn; en uw Vader, Die in het verborgene ziet, zal het u in het openbaar vergelden.’

Dat is werkelijk interessant. Jezus suggereert dat u bij het geven, of bij iedere daad die u voor God doet, tot op zekere hoogte niet eens bewust moet zijn van wat u doet.

Als ik u nu vertel dat u — ik zeg u: u mag het beslist niet — aan een kip moet denken, u geen kip mag voorstellen, dan hebt u waarschijnlijk al vijf kippen in uw gedachten zien rondlopen.

Als ik u vertel dat uw linkerhand niet mag weten welk geld uw andere hand in de collectezak doet, hebt u een probleem.

Jezus zegt ons, denk ik, dat wij bij onze daden van barmhartigheid en eigenlijk in heel ons leven voor God tot op zekere hoogte niet zelfbewust moeten zijn. Het moet vanzelfsprekend worden, omdat u een kind van God bent en Gods gezindheid weerspiegelt.

Zelfs voor uzelf is het bijna een geheim wat u geeft om anderen te helpen en hoe u God dient. Hem liefhebben en Hem dienen is uw natuur, of het is bezig uw natuur te worden, in de mate waarin u Jezus toestaat uw hart en uw gedachten te vullen.

Conclusie

Dat is de uitwerking van Zijn aanwezigheid in ons leven. Wij zijn gezegend. Wij behoren Hem toe en behoren tot Zijn Koninkrijk.

Hij vult ons hart met het verlangen Hem lief te hebben en Hem te gehoorzamen.

Wij kunnen er eenvoudig niet omheen: Hij beweegt ons voortdurend om ook andere mensen lief te hebben en te dienen.

U kunt invloed uitoefenen op uw omstandigheden en op de mensen om u heen; u kunt een licht zijn, niet door u voortdurend op die omstandigheden te richten en ook niet door hard uw best te doen.

Maar vooral door te kijken naar het publiek van Eén dat u vanaf de eerste rij van uw leven aanmoedigt.

+ In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen.